

### ΑΠΟΦΑΣΗ 43/2022

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης την Τρίτη 21.12.2021 και ώρα 10:00, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Κωνσταντίνος Μενουδάκος, Πρόεδρος της Αρχής, και τα τακτικά μέλη Σπυρίδων Βλαχόπουλος, Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης, ως εισηγητής, και Χαράλαμπος Ανθόπουλος. Στη συνεδρίαση, χωρίς δικαίωμα ψήφου, παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, οι ελεγκτές ειδικοί επιστήμονες Γεωργία Παναγοπούλου και Γεώργιος Ρουσόπουλος, ως βοηθοί εισηγητή, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικών Υποθέσεων, ως γραμματέας. Ο ελεγκτής ειδικός επιστήμονας Κωνσταντίνος Λιμνιώτης, επίσης βοηθός εισηγητή, δεν παρέστη λόγω κωλύματος.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με αφορμή ανακοινώσεις της εταιρείας Palantir Technologies και πλήθος σχετικών δημοσιευμάτων στον Τύπο σχετικά με τη συνεργασία της Ελληνικής Κυβέρνησης με την εταιρεία αυτή για την αντιμετώπιση της πανδημίας, η Αρχή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της βάσει του άρθρου 58 του ΓΚΠΔ και των άρθρων 13 και 15 του ν. 4624/2019 απέστειλε στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και στο Υπουργείο Υγείας το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/8717/18-12-2020 έγγραφο με το οποίο ζήτησε πληροφορίες σχετικά με τα είδη δεδομένων που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας και τον ακριβή σκοπό της επεξεργασίας. Ζήτησε επίσης τη σχετική

πλήρη σύμβαση ανάθεσης της επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένων τυχόν παραρτημάτων, καθώς και τυχόν Εκτίμηση Αντικτύπου στα Προσωπικά Δεδομένα η οποία έχει εκπονηθεί σχετικά. Το Υπουργείο Υγείας απάντησε με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8936/31-12-2020 έγγραφο, ενώ το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης απάντησε με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/236/12-01-2021 έγγραφο.

Η Αρχή απέστειλε στη συνέχεια το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/414/18-01-2021 έγγραφο στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης με το οποίο ζήτησε επιπλέον διευκρινίσεις και πληροφορίες, σε σχέση με τις σχετικές με την υπόθεση συνεργασίες του με την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (εφεξής ΓΓΠΠ) και τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (εφεξής ΕΟΔΥ). Ειδικότερα, ζήτησε: «α) Τα Μνημόνια Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και: α) του Υφυπουργείου Προστασίας του Πολίτη/ Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (το από 20.3.2020 μνημόνιο συνεργασίας), και β) του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (το από 30.10.2020 μνημόνιο συνεργασίας). β) Αναλυτική περιγραφή του συνόλου των δεδομένων (το είδος και την ακριβή μορφή) τα οποία ΕΟΔΥ και ΓΓΠΣ μεταφόρτωναν στην πλατφόρμα της Palantir Technologies. Στην περίπτωση που αυτά θεωρούνται ψευδωνυμοποιημένα ή ανωνυμοποιημένα να αναφερθεί το είδος των πρωτογενών δεδομένων, οι βάσεις δεδομένων από τις οποίες προέρχονται και η ανάλυση της μεθόδου της ψευδωνυμοποίησης ή της ανωνυμοποίησης που εφαρμόστηκε. γ) Αναλυτική περιγραφή των διαδικασιών, τις πλατφόρμες, τα μέτρα ασφάλειας, την συχνότητα, τα πρόσωπα και τον τρόπο πρόσβασης στις πληροφορίες οι οποίες μεταφορτώνονταν από την ΓΓΠΠ και τον ΕΟΔΥ στην πλατφόρμα της Palantir Technologies. δ) Δείγμα αρχείων που μεταφορτώθηκαν στην πλατφόρμα της Palantir Technologies. ε) Στοιχεία με τα οποία τεκμηριώνεται η διαγραφή των δεδομένων, μετά το πέρας της συμβατικής σχέσης, τόσο από την Palantir Technologies όσο και από τις υπο-εκτελούσες την επεξεργασία εταιρείες που αναφέρονται στην σύμβαση.» Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης απάντησε με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1838/16-03-2021 έγγραφο.

Η Αρχή απέστειλε στη συνέχεια τα με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/925/26-03-2021 και Γ/ΕΞΕ/926/26-03-2021 έγγραφα στον ΕΟΔΥ και στην ΓΓΠΠ, αντίστοιχα, με τα οποία κάλεσε τους δύο φορείς να αναφέρουν «το είδος των πρωτογενών δεδομένων, τις

*βάσεις δεδομένων από τις οποίες προέρχονται τα δεδομένα αυτά και να περιγράψουν αναλυτικά τη μέθοδο ψευδωνυμοποίησης ή ανωνυμοποίησης που εφαρμόστηκε.» Ο ΕΟΔΥ απάντησε με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3030/07-05-2021 έγγραφο, ενώ η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας δεν απάντησε.*

Στη συνέχεια η Αρχή κάλεσε σε ακρόαση με τα με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1442/08-06-2021, Γ/ΕΞΕ/1443/08-06-2021, Γ/ΕΞΕ/1444/08-06-2021 και Γ/ΕΞΕ/1445/08-06-2021 έγγραφα το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τον ΕΟΔΥ και τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, αντίστοιχα, στη συνεδρίαση στις 29-6-2021, με επισύναψη στην κάθε κλήση των εγγράφων που είχαν ανταλλαχθεί μεταξύ της Αρχής και των λοιπών φορέων και προθεσμία για υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων μέχρι τις 22-06-2021.

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας υπέβαλε, μετά την παραλαβή της ως άνω αναφερόμενης κλήσης, το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3854/11-06-2021 έγγραφο σε απάντηση του με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/926/26-03-2021 εγγράφου της Αρχής.

Τα κύρια σημεία που περιλαμβάνονται στα απαντητικά έγγραφα των εμπλεκόμενων φορέων είναι τα εξής:

Το Υπουργείο Υγείας επισήμανε ότι δεν έχει γνώση του θέματος.

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης αναφέρει ότι στις 24.3.2020 υπεγράφη μεταξύ του Υπουργείου και της εταιρείας με την επωνυμία «Palantir Technologies UK Ltd» το με την ίδια ημεροχρονολογία «Σύμφωνο Τεχνολογικής Υποστήριξης» (“Technology Agreement”), το οποίο τροποποιήθηκε την 26.03.2020. Αντικείμενο του τεχνολογικού συμφώνου ήταν η παροχή στην Ελληνική Κυβέρνηση δικαιώματος πρόσβασης και χρήσης λογισμικού (πλατφόρμας) της ως άνω εταιρείας, αποκλειστικά και μόνο για την ανάλυση στατιστικών στοιχείων και την εξαγωγή στοιχείων και αποτελεσμάτων προς τον προκαθορισμένο σκοπό της αντιμετώπισης της πανδημίας κατά του κορωνοϊού Covid-19, για δοκιμαστική περίοδο έξι (6 μηνών) άνευ ανταλλάγματος. Η ανωτέρω δοκιμαστική περίοδος του συμφώνου παρατάθηκε με τους ίδιους όρους για άλλους τρεις (3) μήνες με την από 18.09.2020 επιστολή επέκτασης, και έληξε την 23.12.2020. Το επιδιωκόμενο παραγόμενο αποτέλεσμα από τη δοκιμαστική χρήση του λογισμικού της ανωτέρω εταιρείας, ήταν η οπτικοποίηση

αριθμητικών δεδομένων και η προβολή τους ως σχεδιαγράμματα, γραφήματα και καμπύλες δεδομένων, καθώς και η εξαγωγή περαιτέρω στατιστικών στοιχείων, τα οποία συνιστούσαν βοηθητικά εργαλεία της Ελληνικής Κυβέρνησης και ειδικά της Επιτροπής Λοιμωξιολόγων, προκειμένου να επιλέγονται, σχεδιάζονται και λαμβάνονται, στη συνέχεια τα – κατά περίπτωση και φάση- απολύτως κατάλληλα και αναγκαία μέτρα για την καταπολέμηση και ανάσχεση της εξάπλωσης του κορωνοϊού και την στήριξη των ατόμων και επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημική υγειονομική κρίση. Για την οπτικοποίηση των δεδομένων και την εξαγωγή περαιτέρω στατιστικών στοιχείων, στο λογισμικό της εταιρείας μεταφορτώθηκαν από τους ίδιους τους φορείς του Δημοσίου ανώνυμα, στατιστικά και δημογραφικά δεδομένα, τα οποία δεν παρείχαν και δεν περιείχαν πληροφορίες από τις οποίες ήταν δυνατή η άμεση ή έμμεση ταυτοποίηση φυσικών προσώπων (υποκειμένων των δεδομένων). Τα μεταφορτωθέντα δεδομένα ήταν: είτε ανοικτά δεδομένα των αρμοδίων φορέων, τα οποία βοήθησαν στην οπτικοποίηση των συνεπειών της πανδημίας ευρύτερα στην κοινωνία σε διάφορους τομείς, και στη συνέχεια αναρτήθηκαν στη σελίδα [data.gov.gr](https://data.gov.gr), όπως κυκλοφορία διαδικτύου στην Ελλάδα ([https://data.gov.gr/datasets/internet\\_traffic](https://data.gov.gr/datasets/internet_traffic)), κατανάλωση ρεύματος στην Ελλάδα ([https://data.gov.gr/datasets/electricity\\_consumption](https://data.gov.gr/datasets/electricity_consumption)), μετρήσεις από τους σταθμούς του δικτύου παρακολούθησης της κυκλοφορίας της Αττικής ([https://data.gov.gr/datasets/road\\_traffic\\_attica](https://data.gov.gr/datasets/road_traffic_attica)), σταθμοί εισιτηρίων της ΣΤΑΣΥ και εισιτήρια σε λεωφορειακές γραμμές ([https://data.gov.gr/datasets/oasa\\_ridership](https://data.gov.gr/datasets/oasa_ridership)), κυκλοφορία και δρομολόγια ναυτιλιακών εταιρειών ([https://data.gov.gr/datasets/sailing\\_traffic](https://data.gov.gr/datasets/sailing_traffic)), είτε ανώνυμα, στατιστικά και δημογραφικά δεδομένα, τα οποία δεν παρείχαν και δεν περιείχαν πληροφορίες από τις οποίες ήταν δυνατή η άμεση ή έμμεση ταυτοποίηση φυσικών προσώπων (υποκειμένων των δεδομένων), και τα οποία διετέθησαν για την επίτευξη των σκοπών που περιγράφονται στο παρόν έγγραφο, σύμφωνα με τα άρθρα 60 επ. του ν. 4727/2020 ( Α΄ 184) σε συνδυασμό με ειδικότερα Μνημόνια Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και: αα) του Υφυπουργείου Προστασίας του Πολίτη/ Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (το από 20.3.2020 μνημόνιο συνεργασίας), και ββ) του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (το από 30.10.2020 μνημόνιο συνεργασίας), και συγκεκριμένα:

α. Από τη ΓΓΠΠ: αα. στοιχεία νοσοκομείων, όπως όνομα νοσοκομείου, διεύθυνση, id του νοσοκομείου, δήμος, περιφέρεια, υγειονομική περιφέρεια, διαθεσιμότητα εντατικής, διαθεσιμότητα εντατικής για covid-19, αριθμός συνολικών κλινών εντατικής, αριθμός συνολικών κλινών εντατικής για covid-19, αριθμός συνολικών κλινών για covid-19, διαθεσιμότητα κλινών για covid-19, αριθμός συνολικών κλινών, διαθεσιμότητα συνολικών κλινών, ββ. στοιχεία πλοίων σε καραντίνα μετά από ταξίδι, όπως όνομα караβιού, αριθμός επιβατών, αριθμός караβιού, γγ. Στοιχεία κρουσμάτων covid-19, όπως περιφερειακή ενότητα, δήμος, ηλικία, φύλο, τύπος νοσηλείας (δομή/νοσοκομείο), κατάσταση (καραντίνα, νοσοκομείο, έξοδος, ΜΕΘ, θάνατος), δδ. Στοιχεία Travel Form, όπως ημερομηνία ενδιάμεσης πτήσης, ημερομηνία πτήσης, αριθμός συνεπιβατών που δηλώθηκε, ημερομηνία εισόδου στη χώρα, σημείο εισόδου, ημερομηνία συμπλήρωσης της φόρμας, τύπος σημείου εισόδου, χώρα και πόλη προέλευσης, ενδιάμεση χώρα και πόλη προέλευσης, επαγγελματίας οδηγός, ακτοπλοϊκή εταιρεία και όνομα πλοίου, διενέργεια test για covid-19, αποτέλεσμα test.

β. Από τον ΕΟΔΥ: αα. Αριθμός ασθενών που εισήχθησαν σε Νοσοκομεία λόγω covid-19 πανελλαδικά, ημερομηνία εισόδου/εξόδου, ημερομηνία εισόδου σε ΜΕΘ, ημερομηνία διασωλήνωσης/αποδιασωλήνωσης, έκβαση (έξοδος, αποθεραπεία, θάνατος, ημερομηνία θανάτου), ββ. κρούσματα, όπως ημερομηνία δείγματος, ηλικία, περιφερειακή ενότητα, εισαγόμενο ή μη, αριθμός επαφών με άλλο κρούσμα covid-19, ημερομηνία συμπτωμάτων.

Το λογισμικό της εταιρείας ουδέποτε είχε πρόσβαση σε πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου, τα δε δεδομένα μεταφορτώνονταν σε κάθε περίπτωση από τους ως άνω φορείς στην πλατφόρμα συγκεντρωτικά, ανώνυμα, με ασφαλή κρυπτογράφηση, και η μεταφορά της πληροφορίας πραγματοποιούνταν με απολύτως ασφαλή τρόπο. Συγκεκριμένα, η εταιρεία δεν είχε ποτέ πρόσβαση στα παραγωγικά συστήματα ή μητρώα των φορέων που παρείχαν τις ροές δεδομένων. Τα προς διαβίβαση και μόνο δεδομένα μεταφορτώνονταν σε κάθε περίπτωση από τους ως άνω φορείς σε συγκεκριμένο server και δινόταν πρόσβαση στην εταιρεία από τον εκάστοτε φορέα μέσω κρυπτογραφημένων καναλιών επικοινωνίας, με κωδικούς πρόσβασης, και μόνο για συγκεκριμένες IPs σε απομακρυσμένο φάκελο (και μόνο σε

αυτόν), ο οποίος περιείχε τα ως άνω ανώνυμα, στατιστικά ή δημογραφικά δεδομένα. Τέλος, σύμφωνα με το σημείο υπό στοιχείο 7 του ως άνω Συμφώνου, η εταιρεία με τη λήξη του Συμφώνου, η οποία έχει επέλθει, διαγράφει όλα τα ως άνω δεδομένα που είχαν μεταφορτωθεί στην πλατφόρμα. Σε κάθε περίπτωση, λαμβανομένου υπόψιν ότι τα δεδομένα ήταν ανώνυμα και δεν υπήρχε καμία δυνατότητα ταυτοποίησης φυσικού προσώπου, στα πλαίσια του εν θέματι Συμφώνου, δεν έχει λάβει χώρα η οποιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υπό την έννοια της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων και συγκεκριμένα όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 4 παρ. 1 του ΓΚΠΔ. Ο σκοπός της σύναψης του ανωτέρω Συμφώνου Τεχνολογικής Υποστήριξης ήταν η αντιμετώπιση της πανδημίας και η προστασία του δημόσιου συμφέροντος στον τομέα της δημόσιας υγείας, η οπτικοποίηση των τάσεων που υπάρχουν σε αυτή την ευαίσθητη φάση της πανδημίας σε διάφορους τομείς, καθώς και η εξαγωγή περαιτέρω στατιστικών στοιχείων/πληροφοριών στο πλαίσιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20.6.2019 για τα ανοιχτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημοσίου τομέα, που έχει ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία με τον ν. 4727/2020 (Α' 184).

Το Υπουργείο επισημαίνει ότι κρίθηκε μη αναγκαία η διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου καθώς τα ανώνυμα, αριθμητικά, στατιστικά και δημογραφικά δεδομένα που διαβιβάζονταν δεν αφορούσαν προσωπικά δεδομένα, από τα οποία να είναι δυνατόν να ταυτοποιηθεί άμεσα ή έμμεσα οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο, διαβιβάζονταν δε με ασφαλή κρυπτογράφηση, και ως εκ τούτου δεν τίθενται σε κίνδυνο τα δικαιώματα και οι ελευθερίες των φυσικών προσώπων. Επισυνάπτεται αντίγραφο του από 24.03.2020 Συμφώνου Τεχνολογικής Υποστήριξης μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της εταιρείας Palantir Technologies, της τροποποίησης αυτού και της επιστολής επέκτασης. Στο αρχικό σύμφωνο τεχνολογικής υποστήριξης περιλαμβανόταν και ειδικό σύμφωνο ως προς την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα («GDPR Data Protection Agreement») ως εκ περισπού για να καλύπτει την πιθανή διαβίβαση προσωπικών δεδομένων, η οποία όμως δεν έλαβε χώρα.

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης διαβίβασε επίσης στην Αρχή τα μνημόνια συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου αυτού και: αα) του Υφυπουργείου Προστασίας του Πολίτη/ Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας με ημερομηνία 20.03.2020, και ββ) του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας με ημερομηνία 30.10.2020. Επίσης, διευκρίνισε τα εξής: Τα πρωτογενή δεδομένα των τελικώς μεταφορτωθέντων στοιχείων προέρχονταν αποκλειστικά από βάσεις δεδομένων και πληροφοριακά συστήματα της ΓΓΠΠ και του ΕΟΔΥ, ενώ, εξάλλου, στα ανωτέρω μνημόνια συνεργασίας είχε προβλεφθεί ότι το σύνολο των δεδομένων που θα μεταφορτώνονταν από τους ως άνω δύο φορείς «δεν αφορούν προσωπικά δεδομένα από τα οποία να είναι δυνατόν να ταυτοποιηθεί άμεσα ή έμμεσα οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο» (βλ. άρθρο 1 παρ. 2 του από 30.10.2020 μνημονίου συνεργασίας), ενώ σε κάθε περίπτωση τα δεδομένα, που οπτικοποιούνταν με σκοπό την αντιμετώπιση της πανδημίας, ήταν ανώνυμα, στατιστικά και δημογραφικά δεδομένα (βλ. άρθρο 1 του από 02.03.2020 μνημονίου συνεργασίας), οπότε η ακριβής μέθοδος ανωνυμοποίησης που ακολουθείτο από τους ως άνω φορείς ενέπιπτε στην αποκλειστική αρμοδιότητά τους. Η επιτροπή λοιμωξιολόγων, στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων της, όριζε -ανά τακτά χρονικά διαστήματα- τα αναγκαία στοιχεία που έχρηζαν οπτικοποίησης για την απεικόνιση της τρέχουσας επιδημιολογικής κατάστασης της χώρας, και στη συνέχεια οι ως άνω δύο φορείς μεταφόρτωναν αυτά (ανώνυμα, στατιστικά και δημογραφικά δεδομένα). Πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων και στα πληροφοριακά συστήματα του κάθε φορέα είχαν μόνο εξουσιοδοτημένοι χρήστες του ίδιου του φορέα, ενώ ο κάθε φορέας είχε ορίσει συγκεκριμένα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα για τη μεταφόρτωση των ως άνω περιγραφόμενων δεδομένων. Η συχνότητα μεταφόρτωσης ήταν σε ημερήσια βάση, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αναγκαστικά υπήρχαν κάθε μέρα και νέα δεδομένα από τον εκάστοτε φορέα. Υπεβλήθησαν επίσης δείγματα της μορφής των αρχείων από τις υποκατηγορίες «στοιχεία κρουσμάτων Covid-19» και «κρούσματα». Σχετικά με τη διαγραφή των δεδομένων, υπεβλήθη η από 29.01.2021 επιστολή της εταιρείας Palantir, με την οποία βεβαιώνεται ότι η εταιρεία έχει οριστικά διαγράψει και καταστρέψει όλα τα δεδομένα (περιεχόμενο) σε σχέση με το από 24.03.2020 «Σύμφωνο Τεχνολογικής Υποστήριξης», σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7 αυτού.

Στο ερώτημα σχετικά με το είδος των πρωτογενών δεδομένων, τις βάσεις δεδομένων από τις οποίες προέρχονται τα δεδομένα αυτά και τη μέθοδο ψευδωνυμοποίησης ή ανωνυμοποίησης που εφαρμόστηκε, ο ΕΟΔΥ απάντησε ως εξής:

Ο ΕΟΔΥ μεταφόρτωνε στην πλατφόρμα της εταιρείας υπό την επωνυμία «Palantir Technologies UK Ltd» μόνον ανώνυμα, στατιστικά και δημογραφικά δεδομένα, τα οποία περιείχαν πληροφορίες από τις οποίες δεν ήταν δυνατή η άμεση ή έμμεση ταυτοποίηση φυσικών προσώπων (υποκείμενα των δεδομένων) ούτε διαβιβάζονταν με άλλο τρόπο τέτοιου είδους πληροφορίες.

Συγκεκριμένα, τα εν λόγω δεδομένα ήταν τα εξής: α) Σε σχέση με τα κρούσματα: Αύξων αριθμός, Ημερομηνία δείγματος, Ηλικία, Περιφερειακή ενότητα, Εισαγόμενο ή μη (Ναι/Όχι), Είχε στενή επαφή με πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα(Ναι/Όχι), Ημερομηνία έναρξης συμπτωμάτων. β) Σε σχέση με τη νοσηλεία: Αύξων αριθμός, Ημερομηνία εισαγωγής στο νοσοκομείο, Ημερομηνία εξόδου από το νοσοκομείο, Ημερομηνία εισαγωγής σε ΜΕΘ, Ημερομηνία εξόδου από ΜΕΘ, Ημερομηνία διασωλήνωσης, Ημερομηνία αποσωλήνωσης, Έκβαση (Θάνατος/Νοσηλεία/Εξιτήριο), Ημερομηνία θανάτου.

Οι πληροφορίες προέρχονταν από το Μητρώο Ασθενών Covid19<sup>1</sup> και τη βάση δεδομένων του ΕΟΔΥ, όπου είναι καταχωρισμένα τα πρωτογενή δεδομένα για επιδημιολογική επιτήρηση και διερεύνηση της εν λόγω νόσου<sup>2</sup>. Από τις ανωτέρω βάσεις δεδομένων (Μητρώο Covid και επιδημιολογικής διερεύνησης) και μετά την εφαρμογή δύο ερωτημάτων<sup>3</sup> (SQL queries) παράγονταν δύο νέα αρχεία μορφότυπου «csv» (comma separated values), απολύτως διακριτά, στα οποία περιλαμβάνονταν μόνον οι κρίσιμες στατιστικού χαρακτήρα ανωνυμοποιημένες πληροφορίες που «μεταφορτώνονταν» σε δικτυακό χώρο (πλατφόρμα) της εταιρείας «Palantir

<sup>1</sup> Σύμφωνα με το αρ. 29 ΠΝΠ 30.3.2020 (κυρώθηκε με τον Ν. 4684/2020).

<sup>2</sup> Σύμφωνα με το αρ. 2, 10 Ν. 4633/2019 και το αρ. 12 ΠΝΠ 10.8.2020 (κυρώθηκε με τον Ν.4722/2020).

<sup>3</sup> Ερώτημα 1: *SELECT cases [A/A], cases.[ΗΜ/ΝΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ], cases.ΗΛΙΚΙΑ, cases.[ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ], cases.ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΟ, cases.[ΣΤΕΝΗ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΠΙΘ/ΕΠΙΒ COVID-19], cases.[ΕΝΑΡΞΗ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΩΝ] FROM cases;*  
Ερώτημα 2: *SELECT [hospitalizations(2)].ID, [hospitalizations(2)].[Ημ/νίαεισαγ], [hospitalizations(2)].[Ημ/νίαεξόδου], [hospitalizations(2)].[Εισαγωγή ΜΕΘ], [hospitalizations(2)].[Εξοδος ΜΕΘ], [hospitalizations(2)].πΗμ/νίαδιασωλ], [hospitalizations(2)].[Ημ/νίααποσωλ], [hospitalizations(2)].Έκβαση, [hospitalizations(2)].[Ημ/νία θανάτου] FROM [hospitalizations(2)];*



Technologies» με χρήση του ασφαλούς πρωτοκόλλου μεταφοράς αρχείων «sftp». Έτσι με χρήση κρυπτογράφησης καθώς επίσης και περιορισμένου εύρους διευθύνσεων IP.

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας υπέβαλε μετά την παραλαβή της κλήσης το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3854/11-06-2021 έγγραφο σε απάντηση του με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/926/26-03-2021 εγγράφου της Αρχής, στο οποίο αναφέρει τα εξής:

Δυνάμει του από 20-03-2020 Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Υφυπουργείου Προστασίας του Πολίτη/Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ), μεταφορτώνονταν συγκεντρωτικά από τη ΓΓΠΠ ανώνυμα, στατιστικά και δημογραφικά δεδομένα σε συγκεκριμένο server της ΓΓΠΠ, όπου μέσω κρυπτογραφημένων καναλιών επικοινωνίας (API), με κωδικούς πρόσβασης και μόνο για συγκεκριμένες IP διευθύνσεις, μεταφέρονταν τα ως άνω δεδομένα στην Palantir. Ειδικότερα, μεταφορτώνονταν από την ΓΓΠΠ: α. στοιχεία νοσοκομείων, όπως όνομα νοσοκομείου, διεύθυνση, id του νοσοκομείου, δήμος, περιφέρεια, υγειονομική περιφέρεια, διαθεσιμότητα εντατικής, διαθεσιμότητα εντατικής για covid-19, αριθμός συνολικών κλινών εντατικής, αριθμός συνολικών κλινών εντατικής για covid-19, αριθμός συνολικών κλινών για covid-19, διαθεσιμότητα κλινών για covid-19, αριθμός συνολικών κλινών, διαθεσιμότητα συνολικών κλινών, β. στοιχεία πλοίων σε καραντίνα μετά από ταξίδι, όπως όνομα караβιού, αριθμός επιβατών, αριθμός караβιού, γ. στοιχεία κρουσμάτων covid-19, όπως περιφερειακή ενότητα, δήμος, ηλικία, φύλο, τύπος νοσηλείας (δομή/νοσοκομείο), κατάσταση (καραντίνα, νοσοκομείο, έξοδος, ΜΕΘ, θάνατος), δ. στοιχεία Travel Form, όπως ημερομηνία ενδιάμεσης πτήσης, ημερομηνία πτήσης, αριθμός συνεπιβατών που δηλώθηκε, ημερομηνία εισόδου στη χώρα, σημείο εισόδου, ημερομηνία συμπλήρωσης της φόρμας, τύπος σημείου εισόδου, χώρα και πόλη προέλευσης, ενδιάμεση χώρα και πόλη προέλευσης, επαγγελματίας οδηγός, ακτοπλοϊκή εταιρεία και όνομα πλοίου, διενέργεια τεστ για covid-19, αποτέλεσμα τεστ.

Ο ΕΟΔΥ κατέθεσε στη συνέχεια το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3923/15-06-2021 αίτημα αναβολής, το οποίο η Αρχή έκανε δεκτό κατά τη συνεδρίαση της 29-6-2021 και ενημέρωσε τους κληθέντες για τη νέα ημερομηνία της συνεδρίασης, η οποία

ορίστηκε να είναι η 26-7-2021. Ενόψει της συζήτησης της υπόθεσης στη μετ' αναβολή συνεδρίαση, η Αρχή με τα με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1689/13-07-2021, Γ/ΕΞΕ/1690/13-07-2021 και Γ/ΕΞΕ/1691/13-07-2021 έγγραφα απέστειλε στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τον ΕΟΔΥ, και το Υπουργείο Υγείας, αντίστοιχα, το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3854/11-06-2021 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Κατά τη συνεδρίαση στις 16-7-2021, η οποία διενεργήθηκε με τηλεδιάσκεψη, παρέστησαν οι: Δημοσθένης Αναγνωστόπουλος, Γενικός Γραμματέας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης, Α, συνεργάτης του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Β, Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων του ως άνω Υπουργείου, Έλενα Ράπτη, Νομική Σύμβουλος του Υπουργού Πολιτικής Προστασίας, Γ, Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων του ΕΟΔΥ και Δ από το γραφείο του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων, Γεώργιος Δελλής με ΑΜ..., νομικός σύμβουλος του ΕΟΔΥ, Παναγιούλα Μακρή με ΑΜ..., Νομική Σύμβουλος του Υπουργού Υγείας και Ε, Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων του ως άνω Υπουργείου. Όλα τα μέρη έλαβαν προθεσμία μέχρι 10-9-2021 για κατάθεση υπομνήματος.

Το Υπουργείο Υγείας υπέβαλε τα με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5656/08-09-2021 και Γ/ΕΙΣ/6121/24-09-2021 αιτήματα για παράταση προθεσμίας υποβολής υπομνήματος μέχρι 24-09-2021 και 1-10-2021 αντίστοιχα, τα οποία έγιναν δεκτά και ενημερώθηκαν σχετικά και οι άλλοι εμπλεκόμενοι φορείς.

Κατατέθηκαν στη συνέχεια το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6104/24-09-2021 υπόμνημα του ΕΟΔΥ, το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6337/01-10-2021 υπόμνημα του Υπουργείου Υγείας, το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6387/04-10-2021 υπόμνημα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6401/04-10-2021 υπόμνημα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Στο υπόμνημα του Υπουργείου Υγείας αναφέρεται, εκ νέου, ότι το Υπουργείο δεν γνώριζε το θέμα και ότι, όπως σαφώς προκύπτει και από τις οικείες διατάξεις που διέπουν τη σύσταση και λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Ασθενών Covid19, για το Υπουργείο Υγείας, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, ουδέποτε τέθηκε ζήτημα οποιασδήποτε ανάθεσης παροχής υπηρεσιών στην εταιρεία Palantir Technologies, πόσω μάλλον με αντικείμενο την εκτέλεση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού

χαρακτήρα, για τις οποίες να απαιτείται επιπλέον (με βάση τα άρθρα 35, 36 του ΓΚΠΔ) η διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου.

Στο υπόμνημα του ΕΟΔΥ περιλαμβάνεται αναλυτική περιγραφή του νομικού πλαισίου λειτουργίας του οργανισμού καθώς και το νομικό πλαίσιο για την πρόσβαση στα στοιχεία του Μητρώου ασθενών Covid19. Προκειμένου να διασαφηνιστεί η φύση των δεδομένων που διαβιβάζονταν στην Palantir, δηλαδή αν επρόκειτο για προσωπικά δεδομένα ή μη, ανώνυμα ή ψευδωνυμοποιημένα, παρατίθεται τεχνική έκθεση με τον τίτλο «Περιγραφή της επεξεργασίας δεδομένων για στατιστική αξιολόγηση από το λογισμικό της εταιρείας Palantir». Τα κύρια σημεία της τεχνικής έκθεσης είναι τα εξής: Σε καθημερινή βάση, τα αρμόδια και ειδικώς εξουσιοδοτημένα προς τούτο στελέχη του ΕΟΔΥ, δημιουργούν δύο (2) αρχεία υπολογιστικών φύλλων (excel) των ασθενών Covid19, με ημερομηνία τελευταίας τροποποίησης έως και 48 ώρες πριν τη στιγμή της δημιουργίας. Τα αρχεία φέρουν τους τίτλους «κρούσματα (cases)» και «νοσηλείες (hospitalizations)» αντίστοιχα. Σκοπός της δημιουργίας των εν λόγω αρχείων είναι να μπορούν τα εξουσιοδοτημένα στελέχη του ΕΟΔΥ να επεξεργαστούν τα στοιχεία στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ΕΟΔΥ, ήτοι: την επιδημιολογική επιτήρηση και διερεύνηση της νόσου, την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για τη σύνταξη των ημερήσιων αναφορών, την ενημέρωση των επιστημονικών και κυβερνητικών παραγόντων, την ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων και την ενημέρωση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

Κατά τη στιγμή της δημιουργίας των αρχείων αποδίδεται σε κάθε εγγραφή ένας αύξων αριθμός, αρχής γενομένης από το 1. Ο ως άνω αποδιδόμενος αύξων αριθμός, ουδεμία σχέση έχει με τον αριθμό «UPI» («Unique Patient Identifier») του Εθνικού Μητρώου Covid, ούτε υπάρχει στο Μητρώο Ασθενών Covid ή σε οποιοδήποτε άλλο αρχείο, πλην των αρχείων που δημιουργούνται κατά τα ανωτέρω και μεταφορτώνονται σε ειδικό κοινό ηλεκτρονικό φάκελο σε εξυπηρετητή (server) του ΕΟΔΥ, πρόσβαση στον οποίον είχε δοθεί σε αρμόδια στελέχη. Ο αριθμός αυτός δεν μπορεί να συνδυαστεί με οποιοδήποτε στοιχείο που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών Covid19 ούτε με οποιοδήποτε άλλο αρχείο. Περαιτέρω, δεν διατηρείται πίνακας αντιστοίχισης του εκάστοτε αύξοντα αριθμού με τον αύξοντα

αριθμό που αντλείται από την βάση. Επομένως, είναι αδύνατον να χρησιμοποιηθεί ο αύξων αριθμός για την ταυτοποίηση φυσικού προσώπου (ασθενούς) από οποιοδήποτε πρόσωπο, πέραν των εξουσιοδοτημένων στελεχών του ΕΟΔΥ.

Σημειώνεται ότι στα δημιουργούμενα αρχεία excel, όπως και στο Μητρώο Covid, έχουν πρόσβαση μόνο συγκεκριμένοι και ρητώς εξουσιοδοτημένοι χρήστες και αναλυτές του ΕΟΔΥ, κυρίως επαγγελματίες υγείας. Με δεδομένο ότι δεν νοσηλεύονται όλοι οι ασθενείς που προσβάλλονται από Covid19, ο σκοπός της απόδοσης του αύξοντος αριθμού είναι να ελέγχεται η πορεία της υγείας των ασθενών και η ορθότητα των αποτελεσμάτων της στατιστικής επιδημιολογικής ανάλυσης για τους σκοπούς διαχείρισης της πανδημίας. Ο αύξων αριθμός της κάθε εγγραφής είναι ο ίδιος και στα δύο δημιουργούμενα αρχεία (για όσες εγγραφές είναι κοινές και στα δύο αρχεία), και εξυπηρετεί στην ανάγνωση των μεταβλητών από τα χρησιμοποιούμενα scripts που “εφαρμόζουν” τους αλγόριθμους αξιοποίησης των ανώνυμων δεδομένων. Π.χ. η εγγραφή με α/α 528 στο αρχείο / Φύλλο “cases” ταυτίζεται με την εγγραφή με τον ίδιο α/α στο αρχείο “hospitalizations”. Τα υπό δημιουργία αρχεία εισάγονταν σε προσωρινό πίνακα SQL με εκτέλεση μακροεντολών (δηλαδή χωρίς να τα προσπελάσει κάποιος χρήστης- στέλεχος του ΕΟΔΥ). Κατά την εκτέλεση κάθε μακροεντολής εφαρμόζονται δύο ερωτήματα (SQL queries) για την απομόνωση των πεδίων. Ακολούθως, πάλι με τις ίδιες μακροεντολές χωρίς άλλη παρέμβαση, τα περιεχόμενα των SQL πινάκων διαγράφονταν. Μετά την ολοκλήρωση της εκτέλεσης των μακροεντολών εξάγονταν δύο αρχεία «csv», με συγκεκριμένα πεδία μόνον, το «cases.csv» και το «hospitalizations.csv». Μετά την εφαρμογή των ερωτημάτων μέσω μακροεντολών και την απομόνωση των πεδίων και των τιμών τους, δημιουργούνταν δύο αντίστοιχα αυτοτελή αρχεία μορφότυπου «csv» με νέους αύξοντες αριθμούς.

Η Αρχή, προκειμένου να διασαφηνίσει σημεία τεχνικής φύσεως που περιλαμβάνονταν στο με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6104/24-09-2021 υπόμνημα του ΕΟΔΥ, κυρίως όσον αφορά τον τρόπο απόδοσης του μοναδικού αριθμού στις εγγραφές που αποστέλλονταν στο σύστημα της Palantir, προχώρησε σε επιτόπιο έλεγχο στον ΕΟΔΥ, με την με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2292/12-10-2021 εντολή ελέγχου του Προέδρου της. Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στις 19-10-2021 στην έδρα του ΕΟΔΥ, σε συνέχεια του

οποίου ο ΕΟΔΥ κατέθεσε το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7093/02-11-2021 έγγραφο το οποίο περιλαμβάνει τις διευκρινίσεις που ζήτησε το κλιμάκιο της Αρχής κατά τον έλεγχο.

Τα κύρια σημεία του εγγράφου είναι τα ακόλουθα:

Ως προς τον τρόπο απόδοσης του αύξοντος αριθμού στα αρχεία «csv», για την παραγωγή των εν λόγω αρχείων εφαρμόζεται στα αρχεία excel του ΕΟΔΥ («cases» και «hospitalizations») η εντολή reverse sorting, έτσι ώστε η εγγραφή που είναι υπ' αριθμόν «1» στο αρχείο του ΕΟΔΥ να γίνεται τελευταία στο αρχείο csv. Εφ' όσον κάθε μέρα προστίθενται νέα κρούσματα-εγγραφές στο Μητρώο Covid και άρα και στα αρχεία του ΕΟΔΥ, την επόμενη ημέρα στην εγγραφή με αύξοντα αριθμό «1» στα αρχεία του ΕΟΔΥ, ο αριθμός θα μεταβληθεί στα αρχεία csv ανάλογα με το πόσα νέα κρούσματα έχουν προστεθεί ή / και αφαιρεθεί από το Μητρώο. Ως παράδειγμα παρατίθεται το εξής: Ο ασθενής Α σήμερα φέρει στο αρχείο του ΕΟΔΥ τον αριθμό (1) και στο αρχείο csv τον αριθμό (ν). Την επόμενη ημέρα παραμένει με τον αριθμό (1) στο αρχείο του ΕΟΔΥ, αλλά στο csv μεταβάλλεται σε (ν)+χ, όπου χ είναι ο αριθμός των κρουσμάτων κάθε ημέρας. Η μόνη περίπτωση να μη μεταβληθεί ο αριθμός στα αρχεία «csv» είναι να μην υπάρξουν νέα κρούσματα μία ημέρα ή, γενικώς, να μην μεταβληθούν μέσα σε μία ημέρα οι εγγραφές του Μητρώου, ενώ στη μεταβολή πρέπει να υπολογίζεται ότι κάποια λίγα κρούσματα-εγγραφές ενδέχεται να διαγράφονται την επόμενη ημέρα, π.χ. λόγω λάθους. Ωστόσο, σε αυτή την περίπτωση, που μέχρι στιγμής δεν έχει συμβεί ποτέ, δεν θα διαβιβάζοταν και αρχείο «csv». Συνεπώς, με τον τρόπο αυτό δεν υπάρχει καμία λογική ή / και τεχνική δυνατότητα να αποκαλυφθεί κάθε ημέρα, ούτε από τα ίδια τα στελέχη του ΕΟΔΥ - άρα κατά μείζονα λόγο από την εταιρεία Palantir ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο έχει στην κατοχή του τα αρχεία csv ακόμη και χωρίς να είναι εξουσιοδοτημένο προς τούτο - σε ποιο φυσικό πρόσωπο αντιστοιχεί ο αριθμός του αρχείου csv.

Στο υπόμνημά του, μετά την ακρόαση, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης προσθέτει επιπλέον στοιχεία σε σχέση με τη φύση των δεδομένων που διαβιβάζονταν στην Palantir. Τα κύρια σημεία είναι τα εξής:

α) Οι φορείς που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν νόμιμες διαδικασίες για να αποκτήσουν πρόσβαση σε πρόσθετες πληροφορίες για να οδηγηθούν σε

ταυτοποίηση είναι κατά πάσα πιθανότητα οι ίδιοι φορείς που ήδη έχουν πρόσβαση στις πρωτογενείς πληροφορίες για νόμιμους λόγους που προβλέπονται στη νομοθεσία. Η Palantir δεν μπορεί να επικαλεστεί κανέναν νόμιμο λόγο/ ένομο συμφέρον που θα μπορούσε να της επιτρέψει την πρόσβαση σε πρόσθετες πληροφορίες που θα οδηγούσαν στην ταυτοποίηση.

Β) Σε περίπτωση δε που γίνει δεκτή μία αφηρημένη δυνητική ταυτοποιησιμότητα από κάποιον εισβολέα (σε διάφορες βάσεις δεδομένων / πρόσθετες πληροφορίες) τότε αφενός το μείζον ζήτημα δεν είναι η ταυτοποιησιμότητα αλλά εν γένει η ασφάλεια πληροφοριών, συστημάτων και δικτύων και αφετέρου θα οδηγούμασταν σε ένα «παράλογο» να μην υφίστανται «ανώνυμα δεδομένα» και συνεπώς η οικεία νομοθεσία να είναι πάντα εφαρμοστέα. Τα μεταφορτωθέντα δεδομένα είναι στοιχεία, τα οποία είναι υπολογιστικά αδύνατο -για έναν τρίτο (στην συγκεκριμένη περίπτωση την Palantir)- να οδηγήσουν στην εξακρίβωση, άμεσα ή έμμεσα, της ταυτότητας του προσώπου στο οποία αυτά αναφέρονται, ακόμη και με τη χρήση πρόσθετων πληροφοριών, διότι ο πιθανός πληθυσμός των φυσικών προσώπων, μεταξύ των οποίων θα μπορούσε να γίνει ταυτοποίηση είναι μεγάλος και διαρκώς μεταβαλλόμενος σε όλους της Δήμους και τις Περιφερειακές Ενότητες της Επικράτειας.

Γ) Ακόμα και στην ακραία περίπτωση, κατά την οποία θα αναφερόμασταν στον μικρότερο πληθυσμιακά Δήμο της Χώρας, ο οποίος έχει μόνιμο πληθυσμό 975 άτομα, όπως αυτό προκύπτει βάσει της τελευταίας απογραφής πληθυσμού (2011), όπου ειδικότερα στις πληροφορίες «Μόνιμος Πληθυσμός κατά τόπο γέννησης (Δήμος, χώρα εξωτερικού)» εμφανίζονται ως οι Δήμοι ανά την επικράτεια με τον μικρότερο καταγραφέντα αριθμό μόνιμου πληθυσμού οι με γεωγραφικό κωδικό «4626199» Δήμοι Λειψών και Αγαθονησίου με σύνολο πληθυσμού εννιακοσίων εβδομήντα πέντε (975), η ταυτοποίηση του φυσικού προσώπου/κρούσματος είναι αδύνατη, γιατί στον ανωτέρω αριθμό μόνιμου πληθυσμού δεν συμπεριλαμβάνονται και ομάδες φυσικών προσώπων, που διέμεναν προσωρινά ή περιστασιακά στους ανωτέρω Δήμους, τουρίστες, φοιτητές, μετατεθέντες δημόσιοι ή άλλοι ιδιωτικοί υπάλληλοι, στρατιωτικό προσωπικό κλπ., οπότε μεταβάλλονται και διαφοροποιούνται τα φυσικά πρόσωπα χωρίς να υπάρχει δυνατότητα

προσδιορισμού τους «με άλλα μέσα», και επομένως η αναφορά σε κρούσμα δεν ταυτίζεται με δημότη του εν λόγω Δήμου που είναι καταγεγραμμένος στην απογραφή.

δ) Βάσει των ανωτέρω, η ταυτοποίηση του κρούσματος καθίσταται μη υλοποιήσιμη (πάντα υπό την προϋπόθεση της διασταύρωσης δεδομένων που έχουν συλλεγεί με νόμιμο τρόπο), δεδομένου αφενός του αριθμού του μόνιμου πληθυσμού και αφετέρου ότι ο αριθμός αυτός δεν αντικατοπτρίζει, σύμφωνα με τα ανωτέρω, τον πραγματικό αριθμό των φυσικών προσώπων ανά γεωγραφική περιοχή για τη δεδομένη στιγμή, καθώς ο πληθυσμός των φυσικών προσώπων στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, στην οποία αναφέρονται τα δεδομένα αυτά, μεταβάλλεται και διαφοροποιείται. Ειδικότερα, όσον αφορά τα στοιχεία από τον ΕΟΔΥ, τα εν λόγω δεδομένα και πληροφορίες αναφέρονται στο σύνολο της επικράτειας, χωρίς να γίνεται αναφορά σε ειδικότερη γεωγραφική ενότητα. Εν προκειμένω, λόγω της πλήρους γενίκευσης και της μεγάλης διασποράς των δεδομένων, εκμηδενίζονται οι πιθανότητες εξακρίβωσης της ταυτότητας του προσώπου βάσει των ως άνω δεδομένων, αφού η πληροφορία ότι την συγκεκριμένη μέρα εισήχθησαν π.χ. 100 άνθρωποι στα νοσοκομεία της χώρας, ακόμα και σε συνδυασμό με συμπληρωματικές πληροφορίες, δεν μπορεί να οδηγήσει στην ταυτοποίηση φυσικού προσώπου. Από τη συγκεκριμένη κατηγορία δεδομένων, λόγω: ι) της γενίκευσής τους, ιι) της αναγωγής των κρουσμάτων σε Περιφερειακή Ενότητα, δηλαδή σε γεωγραφική περιοχή με πληθυσμό πολλαπλάσιο των Δήμων και ιιι) του μη σταθερού αριθμού κατοίκων, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να εξαχθούν συμπεράσματα που θα καταλήξουν στην εξακρίβωση στοιχείων συγκεκριμένου προσώπου.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου και αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις από τους βοηθούς εισηγητές, οι οποίοι παρέστησαν χωρίς δικαίωμα ψήφου, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως,

**ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ**

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 51, 55 και 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, εφεξής ΓΚΠΔ) και των άρθρων 9 και 13 του ν. 4624/2019 (ΦΕΚ Α' 137), η Αρχή έχει αρμοδιότητα να εποπτεύει την εφαρμογή των διατάξεων του ΓΚΠΔ, του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.
2. Στο άρθρο 5 του ΓΚΠΔ ορίζονται οι βασικές αρχές για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Οι αρχές αυτές περιλαμβάνουν την αρχή της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας, σύμφωνα με την οποία τα δεδομένα υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων (παρ. 1 α'), την αρχή του περιορισμού του σκοπού, σύμφωνα με την οποία τα δεδομένα συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς, ενώ η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς επιστημονικούς ή στατιστικούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς (παρ. 1 β'), την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, σύμφωνα με την οποία τα δεδομένα είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία (παρ. 1 γ'). Επισημαίνεται ειδικότερα ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στο πλαίσιο της από μέρους του τήρησης της αρχής της θεμιτής ή δίκαιης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οφείλει να ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων ότι πρόκειται να επεξεργαστεί τα δεδομένα του με νόμιμο και διαφανή τρόπο (σχετικά βλ. ΔΕΕ C-496/17 οπ.π. παρ. 59 και ΔΕΕ C-201/14 της 01-10-2015 παρ. 31-35 και ιδίως 34) και να βρίσκεται σε θέση ανά πάσα στιγμή να αποδείξει τη συμμόρφωσή του με τις αρχές αυτές (αρχή της λογοδοσίας κατ' άρθ. 5 παρ. 2 σε συνδυασμό με άρθρα 24 παρ. 1 και 32 ΓΚΠΔ). Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με διαφανή τρόπο συνιστά έκφανση της αρχής της θεμιτής επεξεργασίας και συνδέεται με την αρχή της λογοδοσίας, παρέχοντας το δικαίωμα στα υποκείμενα να ασκούν έλεγχο επί των δεδομένων τους καθιστώντας υπόλογους τους υπεύθυνους επεξεργασίας.



3. Με βάση τον ΓΚΠΔ, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας οφείλουν να εφαρμόζουν ενδεδειγμένα μέτρα για να διασφαλίζουν και να είναι σε θέση να αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων «τους κινδύνους διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων» (άρθρο 24 παρ. 1).
4. Σύμφωνα με τους ορισμούς του ΓΚΠΔ, άρθρο 4, «ψευδωνυμοποίηση» είναι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τρόπο ώστε τα δεδομένα να μην μπορούν πλέον να αποδοθούν σε συγκεκριμένο υποκείμενο των δεδομένων χωρίς τη χρήση συμπληρωματικών πληροφοριών, εφόσον οι εν λόγω συμπληρωματικές πληροφορίες διατηρούνται χωριστά και υπόκεινται σε τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν μπορούν να αποδοθούν σε ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο.
5. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 26 του ΓΚΠΔ οι αρχές της προστασίας δεδομένων θα πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε πληροφορία η οποία αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν υποστεί ψευδωνυμοποίηση, η οποία θα μπορούσε να αποδοθεί σε φυσικό πρόσωπο με τη χρήση συμπληρωματικών πληροφοριών, θα πρέπει να θεωρούνται πληροφορίες σχετικά με ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο. Για να κριθεί κατά πόσον ένα φυσικό πρόσωπο είναι ταυτοποιήσιμο, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα μέσα τα οποία είναι ευλόγως πιθανό ότι θα χρησιμοποιηθούν, όπως για παράδειγμα ο διαχωρισμός του, είτε από τον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε από τρίτο για την άμεση ή έμμεση εξακρίβωση της ταυτότητας του φυσικού προσώπου. Για να διαπιστωθεί κατά πόσο κάποια μέσα είναι ευλόγως πιθανό ότι θα χρησιμοποιηθούν για την εξακρίβωση της ταυτότητας του φυσικού προσώπου, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι αντικειμενικοί παράγοντες, όπως τα έξοδα και ο χρόνος που απαιτούνται για την ταυτοποίηση, λαμβανομένων υπόψη της τεχνολογίας που είναι διαθέσιμη κατά τον χρόνο της επεξεργασίας και των εξελίξεων της τεχνολογίας. Οι αρχές της προστασίας δεδομένων δεν εφαρμόζονται σε ανώνυμες πληροφορίες, δηλαδή πληροφορίες που δεν σχετίζονται προς ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο ή σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν καταστεί ανώνυμα κατά τρόπο ώστε η ταυτότητα του υποκειμένου των δεδομένων να μην μπορεί ή

να μην μπορεί πλέον να εξακριβωθεί. Ο ΓΚΠΔ δεν αφορά συνεπώς την επεξεργασία τέτοιων ανώνυμων πληροφοριών, ούτε μεταξύ άλλων για στατιστικούς ή ερευνητικούς σκοπούς.

6. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 28 του ΓΚΠΔ η χρήση της ψευδωνυμοποίησης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να μειώσει τους κινδύνους για τα υποκείμενα των δεδομένων και να διευκολύνει τους υπευθύνους επεξεργασίας και τους εκτελούντες την επεξεργασία να τηρήσουν τις οικείες υποχρεώσεις περί προστασίας των δεδομένων.
7. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, διαπιστώνεται ότι τα δεδομένα τα οποία διαβιβάζονταν στην εταιρεία Palantir δεν μπορούν πλέον να αποδοθούν σε συγκεκριμένο υποκείμενο των δεδομένων (εκτός ακραίων υποθετικών περιπτώσεων, όπως για παράδειγμα σε μια περιφερειακή ενότητα με μικρό αριθμό κρουσμάτων κάποιος τρίτος, ο οποίος γνωρίζει άτομο το οποίο βγήκε θετικό στον Covid19, και τον ακριβή χρόνο, για παράδειγμα λόγω της διαδικασίας ιχνηλάτησης επαφών, να μπορεί να εντοπίσει το συγκεκριμένο άτομο στο σύνολο των εγγραφών, μέσω των στοιχείων: ημερομηνία δείγματος, φύλο, ηλικία, περιφερειακή ενότητα). Στη συνέχεια έχει τη δυνατότητα να αποκτήσει πρόσβαση σε πληροφορίες για την έκβαση της υγείας του συγκεκριμένου ατόμου (κρούσματος) μέσω της πληροφορίας που υπάρχει στην αντίστοιχη εγγραφή (έχει τον ίδιο μοναδικό αριθμό) για τη νοσηλεία και την έκβασή της (ημ/νία εισαγωγής, ημ/νία εξόδου, εισαγωγή ΜΕΘ, έξοδος ΜΕΘ, ημ/νία διασωλήνωσης, ημ/νία αποσωλήνωσης, έκβαση, ημ/νία θανάτου). Συμπερασματικά, από το σύνολο των στοιχείων που τέθηκαν υπόψη της Αρχής, συνάγεται ότι το επίπεδο προστασίας των δεδομένων κρίνεται ικανοποιητικό και οι πιθανοί κίνδυνοι για τα υποκείμενα των δεδομένων εξαιρετικά μικροί.
8. Ενόψει των ανωτέρω, και δεδομένου ότι, όπως βεβαιώνεται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνηση, το «Σύμφωνο Τεχνολογικής Υποστήριξης», το οποίο είχε συνάψει με την εταιρεία «Palantir Technologies UK Ltd» έληξε την 23.12.2020 και ότι η εταιρεία έχει οριστικά διαγράψει και καταστρέψει όλα τα δεδομένα (περιεχόμενο) σε σχέση με το Σύμφωνο αυτό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 αυτού, δεν συντρέχει περίπτωση άσκησης των διορθωτικών εξουσιών της Αρχής.

## **ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ**

Η Αρχή κρίνει ότι έχει ολοκληρωθεί η αυτεπάγγελτη εξέταση της ως άνω υπόθεσης, εκτός εάν προκύψουν νέα στοιχεία.

**Ο Πρόεδρος**

**Η Γραμματέας**

**Κωνσταντίνος Μενουδάκος**

**Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου**